

De Honderd Cols van Frank

(door Frank de Kleijn, 2025)

Afgelopen jaar werd ik vijftig. Dat leek me een mooi moment voor een bijzondere uitdaging op de fiets. Die vond ik in de 100 Cols Tocht. Deze route van ruim 4.000 kilometer voert over meer dan honderd bergpassen en staat bekend als een van de mooiste en zwaarste langeafstandstochten van Europa. In iets meer dan zeven weken reed ik van col naar col, over stille wegen en langs indrukwekkende berglandschappen.

De eerste kilometers

De start was in Saverne, in de Vogezen. Daar begon een reis vol bergen en dalen, tenten opzetten en kamers zoeken en onderweg steeds weer regelen wat nodig was. Geen vaste planning, geen begeleiding, geen volgauto. Alleen mijn fiets, mijn bepakking en ikzelf. En het vertrouwen dat ik de tocht zou volbrengen. Dat vertrouwen bleek hard nodig, want in de eerste weken kreeg ik al meteen mijn portie uitdagingen: rugpijn, zitvlakproblemen, hitte én regen. Toch lukte het telkens om door te gaan, en juist daarin lag de kracht van de tocht.

Eat, sleep, cycle, repeat

De dagen kregen al snel een vaste cadans: wakker worden in de tent of een kamer, spullen inpakken, ontbijten en dan fietsen. Urenlang, meestal bergop. Onderweg at ik wat ik tegenkwam: baguettes, quiches, croissants, eclairs en mijn favoriet: pains suisses. De boulangeries deden goede zaken aan mij. Af en toe zat er ook een maaltijd tussen die vooral functioneel was: geen culinaire belevenis, maar gewoon brandstof. De tank moest gevuld blijven.

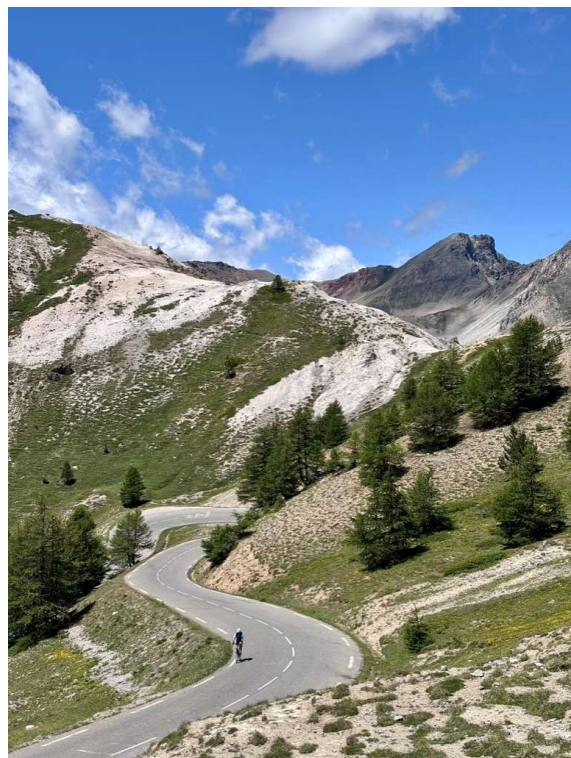
De overnachtingen waren net zo afwisselend als de tocht zelf. Meestal zette ik mijn tentje op, maar als er geen camping in de buurt was of als het weer slecht was, koos ik voor een chambre d'hôte, hotel of chalet. Het hing er maar net vanaf wat er onderweg beschikbaar was. Eén keer trok er onverwachts een storm over de camping waardoor mijn lichtgewicht tentje het begaf en letterlijk over het terrein vloog. Gelukkig viel de schade mee en scheen de volgende dag de zon weer, zodat alles snel droogde en ik weer verder kon.

Ontmoetingen onderweg

Ik fietste de tocht alleen, maar onderweg kom je genoeg mensen tegen die het avontuur lichter maken. Wildvreemden die nieuwsgierig vragen waar je vandaan komt, dorpsbewoners die water aanbieden, andere fietsers die met een knikje laten merken dat we in hetzelfde schuitje zitten. Op campings werd ik regelmatig uitgenodigd om mee te eten. Gezellig en fijn dat je na een lange dag in het zadel niet nog zelf hoeft te koken of op zoek moet naar een restaurant.

Na het boeken van een chambre d'hôte kreeg ik eens een opmerkelijk bericht: de eigenaresse schreef dat ze eigenlijk niet begreep hoe mijn reservering erdoor was gekomen, want ze waren zelf niet thuis. De deur zou echter openstaan (dat kan daar kennelijk) en haar dochter zou langskomen om een maaltijd klaar te maken. Dat deed ze. Met producten van haar eigen boerderij. Alles even vers en lekker.

En dan was er die campingbuurman die voorzichtig vroeg of ik misschien al met pensioen was. Hij had dat vermoeden gekregen gezien de lengte van de tocht. Toen ik uitlegde dat ik deze tocht deed ter ere van mijn vijftigste verjaardag, bood hij direct zijn excuses aan. Ik moest er zelf vooral om lachen. Na zeven weken fietsen begin je er blijkbaar uit te zien alsof je recht hebt op pensioen. En ik maar denken dat fietsen je jong houdt.

Hoogtepunten en dieptepunten

Tijdens de tocht ben ik door uiteenlopende regio's gekomen: van de ruige Pyreneeën en indrukwekkende Alpen tot de glooiende Jura, van de Vogezes tot de uitgestrekte wijnvelden in de Bourgogne. Elke regio had zijn eigen karakter en uitdagingen.

De tocht voerde over bekende en minder bekende cols. Uiteraard de mythische namen uit de Tour de France, zoals de Tourmalet, de Galibier en de Mont Ventoux, maar ook talloze onbekende hellingen die minstens zo steil en mooi waren. Uitzichten die je belonen na een uur ploeteren, stille bergwegen waar alleen de koeien toekeken en afdalingen waar je in volle vaart naar beneden zoefde. Soms in de regen, kou of mist en nauwelijks zicht. Maar meestal prachtig weer en een uitzicht om stil van te worden.

Het zwaarst waren niet de cols zelf, maar de opeenstapeling. Dag in, dag uit klimmen en dalen. Je leert daar een zekere gelatenheid in: gewoon blijven trappen, de top komt vanzelf. En daarna begint het opnieuw.

De laatste kilometers

Na ruim zeven weken draaide de tocht langzaam naar het einde. De benen waren moe, maar de geest wilde nog wel. Zelfs in de laatste dagen had ik elke ochtend weer zin om op de fiets te stappen. Toch wist ik dat het afronden onvermijdelijk was. "Terug bij het begin" voelt gek na zo'n avontuur: alsof je dezelfde persoon bent als bij de start, maar toch compleet veranderd.

Toen ik uiteindelijk thuiskwam, stonden er bloemen, kaarten en cadeautjes klaar van familie, vrienden en burens. Een warm onthaal na weken van eenvoud. Ik voelde trots: ik had het gehaald. De fysieke en mentale uitdaging waar ik zo lang naar had toegeleefd, was afgerond. Tegelijk wist ik: dit ga ik missen. Het ritme van de dagen, het wakker worden in mijn tent of een chambre d'hôte, het fietsen over stille bergwegen, het contact met onbekenden, het uitzicht na elke bocht. De vrijheid en de eenvoud, het zit nu al in mijn geheugen gegrift.

Tot slot

Ik ga deze tocht mijn leven lang niet meer vergeten. Een avontuur dat begon met het idee om mijn vijftigste verjaardag bijzonder te maken en eindigde met een ervaring die veel groter was dan dat.

En dan de cijfers, want uiteindelijk houden fietsers daar net zo van als van verhalen:

- 112 cols
- 92 côtes
- 4.316 kilometer
- 82.980 hoogtemeters
- 273 uur, 34 minuten en 57 seconden op de fiets
- 93 pains suisses

